

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadama in la correspunderza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validità legala.

Lescha federala davart il dretg penal per giuvenils (Dretg penal per giuvenils, DPG)

dals 20 da zercladur 2003 (versiun dal 1. da schaner 2018)

---

*L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sa basond sin l'artitgel 123 da la Constituzion federala¹,
suenter avair gi invista da la missiva dal Cussegli federal dals 21 da settember 1998²,
concluda:*

1. chapitel Princips e champ d'applicaziun

Art. 1 Object e relaziun cun il Cudesch penal

¹ Questa lescha:

- a. regla las sancziuns che vegnan applitgadas envers persunas che han commess in malfatg chastiabel tenor il Cudesch penal (CP)³ u tenor in'autra lescha federala, avant ch'ellas avevan cumpleni il 18avel onn da vegliadetgna;
- b.⁴ ...

² En cumplettaziun da questa lescha èn las suandardas disposiziuns dal CP applitglas tenor il senn:

- a. ils artitgels 1–33 (champ d'applicaziun e chastiabladad), cun excepcziun da l'artitgel 20 (responsabladad penala dubiusa);
- b. ils artitgels 47, 48 e 51 (fixaziun dal chasti);
- c. l'artitgel 56 alineas 2, 5 e 6 sco er l'artitgel 56a (princips en connex cun mesiras);
- d. ils artitgels 69–73 (confiscaziun ed utilisaziun a favur dal donnegià);

AS 2006 3545

¹ SR 101

² BBI 1999 1979

³ SR 311.0

⁴ Aboli tras la cifra 1 da l'aggiunta da la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1573; BBI 2006 1085, 2008 3121).

- e. l'artitgel 74 (princips d'execuziun);
- f. l'artitgel 83 (salari);
- g. l'artitgel 84 (relaziuns cun il mund exteriur);
- h. l'artitgel 85 (controllas e perquisiziuns);
- i. l'artitgel 92 (interrupzium da l'execuziun);
- ^{ibis}⁵ l'artitgel 92a (dretg d'infurmazium);
- j.⁶ ils artitgels 98, 99 alinea 2, 100 sco er 101 alineas 1 literas a–d, 2 e 3 (suranazium);
- k.⁷ ils artitgels 103, 104 e 105 alinea 2 (surpassaments);
- l. l'artitgel 110 (noziuns);
- m. ils artitgels 111–332 (segund cudesch: disposiziuns spezialas);
- n.⁸ ils artitgels 333–392 (terz cudesch: introducziun ed applicaziun da la lescha), cun excepziun dals artitgels 380 (custs), 387 alinea 1 litera d e 2 (disposiziuns cumplementaras dal Cussegl federal) e 388 alinea 3 (execuziun da sentenzias anteriuuras);
- o. la cifra 3 da las disposiziuns transitoricas da la midada dals 13 da december 2002⁹ (register penal).

³ Applitgond questas disposiziuns dal CP ston vegnir observads ils princips tenor l'artitgel 2, e la vegliadetgna ed il stadi da svilup dal giuvenil ston vegnir resguarda a sia favur.

Art. 2 Princips

¹ Decisivas per l'applicaziun da questa lescha èn la protecziun e l'educaziun dal giuvenil.

² A las relaziuns da vita e da famiglia dal giuvenil sco er al svilup da sia personalitat sto vegnir dada attenziun particulara.

Art. 3 Champ d'applicaziun personal

¹ Questa lescha vala per persunas che han commess in malfatg chastiabel tranter il 10avel ed il 18avel onn da vegliadetgna cumplenì.

⁵ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 26 da sett. 2014 davart il dretg da la victima da survegnir infurmaziuns, en vigur dapi il 1. da schan. 2016 (AS 2015 1623; BBI 2014 889 913).

⁶ Versiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 15 da zer. 2012 (nunsurannazium da malfatgs sexuals e pornografics cunter uffants avant la pubertad), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 5951; BBI 2011 5977).

⁷ AS 2009 6103

⁸ Versiun tenor la cifra 1 da l'aggiunta da la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1573; BBI 2006 1085, 2008 3121).

⁹ SR 311.0 a la fin

² Sch'i ston vegnir giuditgads il medem mument in malfatg commess avant ed in suenter la cumplenida dal 18avel onn da vegliadetgna, è applitgabel mo il CP¹⁰ areguard ils chasti. Quai vala er per il chasti supplementar (art. 49 al. 2 CP) che sto vegnir pronunzià per in malfatg commess avant la cumplenida dal 18avel onn da vegliadetgna. Sch'il delinquent dovrà ina mesira, sto vegnir ordinada, tenor il CP u tenor questa lescha, quella mesira ch'è necessaria tenor las circumstanzas. Sch'ina procedura è vegnida introducida cunter giuvenils avant ch'il malfatg commess suenter la cumplenida dal 18avel onn da vegliadetgna è vegni enconuschen, resta applitgabla questa procedura. Cas cuntrari è applitgabla la procedura cunter persunas creschidas.

Art. 4   Malfatgs commess avant il 10avel onn da vegliadetgna

Sche l'autoritat cumpetenta constatescha en il decurs d'ina procedura ch'in malfatg è vegni commess d'in uffant da main che 10 onns, infurmescha ella ils represchentants legals da l'uffant. Sch'i dat indizis che l'uffant dovrà agid spezial, sto er vegnir infurmada l'autoritat tutelara¹¹ u il post spezialisà per l'agid a la giuventetgna designà tenor il dretg chantunal.

2. chapitel   Inquisiziun

Art. 5   Ordinazion preventiva da mesiras da protecziun

Durant l'inquisiziun po l'autoritat cumpetenta ordinar preventivamain las mesiras da protecziun tenor ils artitgels 12–15.

Art. 6–8¹²

Art. 9   Scleriment da las relaziuns persunalas, observaziun ed expertisa

¹ Uschenavant che quai è necessari per decider davart l'ordinaziun d'ina mesira da protecziun u d'in chasti, sclerescha l'autoritat cumpetenta las relaziuns persunalas dal giuvenil, en spezial areguard la famiglia, l'educaziun, la scola e la professiun. Per quest intent po ella er ordinar in'observaziun ambulanta u staziunara.

² L'incumbensa da far il scleriment po vegnir surdada ad ina persuna u ad in post che garantescha ina realisaziun professiunala.

³ Sch'i dat motivs serius da dubitar da la sanadad fisica u psichica dal giuvenil u sch'i para indigtà da plassar il giuvenil en ina instituziun averta per tractar in disturbi psichic u d'al plassar en ina instituziun serrada, ordinescha l'autoritat cumpetenta in'expertisa medicinala u psicologica.

¹⁰ SR 311.0

¹¹ Dapi l'entrada en vigur da la LF dals 19 da dec. 2008 (protecziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants; AS 2011 725) il 1. da schan. 2013: autoritat per la protecziun d'uffants.

¹² Aboli tras la cifra 1 da l'agiunta da la Procedura penal per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigor dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1573; BBl 2006 1085, 2008 3121).

3. chapitel Mesiras da protecziun e chastis

1. secziun Premissas generalas

Art. 10 Ordinaziun da mesiras da protecziun

¹ Sch'il giuvenil ha commess in malfatg chastiabel e sch'il scleriment mussa ch'el dovrà in sostegn educativ u in tractament terapeutic spezial, ordinescha l'autoritad giuditganta las mesiras da protecziun necessarias tenor las circumstanzas, independentamain dal fatg, sch'il giuvenil ha agì culpaivlamain.

² Sch'il giuvenil n'ha betg ina dimora ordinaria en Svizra, po l'autoritad giuditganta desister d'ordinar ina mesira da protecziun.

Art. 11 Ordinaziun da chastis

¹ Sch'il giuvenil ha agì culpaivlamain, pronunzia l'autoritad giuditganta in chasti, e quai ubain per cumplettar la mesira da protecziun ubain sco unica consequenza giuridica. L'artitgel 21 davart la liberaziun dal chasti resta resalvà.

² Culpaivlamain po agir mo il giuvenil ch'è abel da chapir la malgiustia da ses malfatg e d'agir sin fundament da questa chapientscha.

2. secziun Mesiras da protecziun

Art. 12 Surveglianza

¹ Sch'igl è previsibel ch'ils titulars da la tgira geniturala u ils geniturs da tgira prendian las mesiras necessarias per garantir in sostegn educativ u in tractament terapeutic adattà dal giuvenil, designescha l'autoritad giuditganta ina persuna u in post adattà che ha il dretg da prender invista e da survegnir las infurmaziuns necessarias. L'autoritad giuditganta po dar directivas als geniturs.

² Sch'il giuvenil è sut avugà, na dastga veginir ordinada nagina surveglianza.

³ Suenter ch'il giuvenil è daventà maiores¹³, po la surveglianza veginir ordinada mo cun ses consentiment.

Art. 13 Assistenza persunala

¹ Sch'ina surveglianza tenor l'artitgel 12 na basta betg, designescha l'autoritad giuditganta ina persuna adattada che sostegna ils geniturs en lur incumbensa d'educaziun e che assista persunalmain il giuvenil.

² A la persuna ch'è incumbensada cun l'assistenza po l'autoritad giuditganta surdar tschertas cumpetenzas areguard l'educaziun, il tractament e la scolaziun dal giuvenil e restrenscher correspondentamain la tgira geniturala. En divergenza da l'artitgel

¹³ Questa adattaziun na concerna betg il text rumantsch.

323 alinea 1 dal Cedesch civil (CCS)¹⁴ po l'autoritat giuditganta surdar a questa persuna er l'administratzion da las entradas da gudogn dal giuvenil.

³ Sch'il giuvenil è sut avugà, na dastga vegnir ordinada nagina assistenza persunala.

⁴ Suenter ch'il giuvenil è daventà maioren¹⁵, po l'assistenza persunala vegnir ordinada mo cun ses consentiment.

Art. 14 Tractament ambulant

¹ Sch'il giuvenil patescha da disturbis psichics, sch'il svilup da sia persunalidad è disturbà grevamain u sch'el è dependent da drogas u patescha d'ina autra dependenza, po l'autoritat giuditganta ordinar ch'el vegnia tractà en moda ambulanta.

² Il tractament ambulant po vegnir collià cun la surveglianza (art. 12) u cun l'assistenza persunala (art. 13) u cun il plazzament en ina instituzion d'educaziun (art. 15 al. 1).

Art. 15 Plazzament

a. Cuntegn e premissas

¹ Sche l'educaziun u il tractament necessari dal giuvenil na po betg vegnir garantì autramain, ordinescha l'autoritat giuditganta il plazzament. Il giuvenil vegn plazzà en spezial tar persunas privatas u en instituzions d'educaziun u da tractament ch'en en cas da prestar l'agid educativ e terapeutic necessari.

² L'autoritat giuditganta dastga ordinar il plazzament en ina instituzion serrada mo, sche:

- a. quai è inevitabel per la protecziun persunala u per il tractament dal disturbi psichic dal giuvenil; u
- b. quai è necessari per evitar ch'il giuvenil pericleteschia grevamain terzas persunas.

³ Avant che plazzar il giuvenil en ina instituzion averta per tractar in disturbi psichic u avant che al plazzar en ina instituzion serrada, ordinescha l'autoritat giuditganta in'expertisa medicinala u psicologica, nun che quella saja già vegnida fatga sin basa da l'artigel 9 alinea 3.

⁴ Sch'il giuvenil è sut avugà, communitgescha l'autoritat giuditganta a l'autoritat tutelara¹⁶ ch'ella haja ordinà in plazzament.

¹⁴ SR 210

¹⁵ Questa adattazzion na concerna betg il text rumantsch.

¹⁶ Dapi l'entrada en vigor da la LF dals 19 da dec. 2008 (protecziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants; AS 2011 725) il 1. da schan. 2013: autoritat per la protecziun d'uffants.

Art. 16 b. Execuziun

¹ Per la durada dal plazzament regla l'autoritat executiva l'exercizi dal dretg dals geniturs u da terzas persunas da tgirar relaziuns persunalas cun il giuvenil tenor ils artitgels 273 ss. CCS¹⁷.

² En l'execuziun d'ina mesira disciplinara dastga il giuvenil vegnir separà excepciu-nalmain dals auters giuvenils, ma betg pli ditg che 7 dis senza interrupziun.

³ Sch'il giuvenil ha cumplenì il 17avel onn da vegliadetgna, po la mesira vegnir excepciu-quida u cuntuada en ina instituziun per persunas giuvnas creschidas (art. 61 CP¹⁸).

⁴ L'execuziun da mesiras po vegnir surdada ad instituziuns privatas.¹⁹

Art. 16a²⁰ Scumond d'activitat, scumond da contact e d'areal

¹ L'autoritat giuditganta po scumandar al giuvenil da pratitgar tschertas activitads professiunalas u tschertas activitads extraprofessiunalas organisadas, sch'ins sto temair ch'el fetschia abus da questas activitads per commetter delicts sexuals envers persunas minorenas u envers autres persunas cun in basegn da protecziun spezial.

² Sch'ins sto temair ch'il giuvenil commettia malfatgs en cas ch'el ha contact cun tschertas persunas u cun persunas d'ina tscherta grappa, po l'autoritat giuditganta scumandar al giuvenil d'entrar en contact cun questas persunas u da sa trategnair en tscherts lieus.

³ L'autoritat executiva designescha ina persuna adattada che accumpogna il giuvenil durant il temp d'in scumond e che rapporta ad ella.

⁴ Per exequir il scumond tenor l'alinea 2 po l'autoritat executiva applitgar apparats tecnics ch'en fixads vi dal giuvenil. Quests apparats pon servir en spezial a localisar il giuvenil.

Art. 17 Disposiziuns cuminaivlas per l'execuziun da las mesiras

¹ L'autoritat executiva fixescha, tgi che vegn incumbensà cun l'execuziun dal tractament ambulant e dal plazzament.

² Ella surveglia l'execuziun da tut las mesiras. Ella decretescha las directivas neces-sarias e fixescha, quant savens ch'i sto vegnir rapportà ad ella.

³ Exequind las mesiras stoi vegnir procurà ch'il giuvenil survegnia ina instrucziun ed ina scolaziun adequata.

¹⁷ SR 210

¹⁸ SR 311.0

¹⁹ Integrà tras la cifra 1 da l'agiunta da la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1573; BBI 2006 1085, 2008 3121).

²⁰ Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 13 da dec. 2013 davart il scumond d'activitat e davart il scumond da contact e d'areal, en vigur dapi il 1. da schan. 2015 (AS 2014 2055; BBI 2012 8819).

Art. 18 Midada da las mesiras

- ¹ Sche las relaziuns èn sa midadas, po ina mesira vegnir remplazzada tras in'autra. Sche la nova mesira è pli severa, è l'autoritat giuditganta cumpetenta per pronunziar quella.
- ² Ina midada da las mesiras po vegnir dumandada dal giuvenil u da ses represchentants legals.

Art. 19 Terminaziun da las mesiras

- ¹ L'autoritat executiva examinescha annualmain, sche e cur che la mesira po vegnir abolida. Ella abolescha la mesira, sche ses intent è cuntanschì u sch'igl è cler ch'ella n'ha pli nagins effects educativs u terapeutics.
- ² Tut las mesiras fineschan cun la cumplenida dal 25avel onn da vegliadetgna.²¹
- ³ Sche la terminaziun d'ina mesira da protecziun è colliada cun dischavantatgs gravants per la persuna pertutgada sezza u per la segirezza da terzas personas e sche quests dischavantatgs na pon betg vegnir evitads autramain, dumonda l'autoritat executiva a temp l'ordinaziun da mesiras tutelaras²² adattadas.
- ⁴ Sche l'aboliziun d'in scumond tenor l'artitgel 16a signifitga dischavantatgs gravants per la segirezza da terzas personas, dumonda l'autoritat executiva a temp la dretgira al domicil dal giuvenil d'examinar, sche las premissas per in scumond tenor ils artitgels 67 u 67b CP²³ èn ademplidas. Sche quai è il cas, vegn ordinà in scumond tenor il dretg da la protecziun da creschids. Sche las premissas per in scumond tenor l'artitgel 67 alineas 3 u 4 CP èn ademplidas, fixescha la dretgira in termin tranter 1 e 10 onns.²⁴

Art. 20 Collavuraziun tranter l'autoritat civila e l'autoritat penala per giuvenils

- ¹ L'autoritat penala per giuvenils po:
- dumandar l'autoritat civila d'ordinar, midar u abolir mesiras, per las qualas ella n'è betg cumpetenta;
  - suttametter propostas per l'elecziun d'in avugà u dumandar da midar il representant legal.
- ² L'autoritat penala per giuvenils po surdar a l'autoritat civila la cumpetenza d'ordinar mesiras da protecziun, sche motivs impurtants giustifitgeschan quai, en spezial sche:

²¹ Versiun tenor la cifra 2 da l'agiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (midadas dal dretg da sancziuns), en vigur dapi il 1. da fan. 2016 (AS 2016 1249; BBl 2012 4721).

²² Dapi l'entrada en vigur da la LF dals 19 da dec. 2008 (protecziun da creschids, dretg da personas e dretg dals uffants; AS 2011 725) il 1. da schan. 2013: mesiras per la protecziun da l'uffant.

²³ SR 311.0

²⁴ Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 13 da dec. 2013 davart il scumond d'activitat e davart il scumond da contact e d'areal, en vigur dapi il 1. da schan. 2015 (AS 2014 2055; BBl 2012 8819).

- a. i ston er vegnir prendidas mesiras per fragliuns che n'han commess nagins malfatgs;
- b. i para dad esser necessari da cuntinuar cun mesiras civilas ordinadas pli baud;
- c. ina procedura per la privaziun da la tgira genituriāla è vegnida introducida.

³ Sche l'autoritat civila desista d'ordinar sezza mesiras en l'interess d'in proceder unitar, po ella dumandar l'autoritat penala per giuvenils da decretar, midar u abolir mesiras da protecziun tenor ils artitgels 10 e 12–19.

⁴ L'autoritat civila e l'autoritat penala per giuvenils communitgeschan ina a l'autra lur decisiuns.

3. secziun Chastis

Art. 21 Liberaziun dal chasti

¹ L'autoritat giuditganta desista da pronunziar in chasti, sche:

- a. il chasti periclitass la finamira d'ina mesira da protecziun ch'è vegnida ordinada pli baud u che vegn ordinada en la procedura currenta;
- b. la culpa dal giuvenil e las consequenzas dal malfatg èn pitschnas;
- c. il giuvenil ha reparà il donn tant sco pussaivel tras ina prestazion persunala u ha fatg in sforz spezial per cumpensar la malgiustia ch'el ha chaschunà, premess che mo ina reprimanda tenor l'artitgel 22 vegnia en dumonda sco chasti e che la persecuzion penala saja mo d'in pitschen interess per la publicitat e per il donnegià;
- d. il giuvenil è pertutgà uschè fitg da las consequenzas directas da ses malfatg ch'in chasti na fiss betg adequat;
- e. il giuvenil è già vegni chastià suffizientamain pervia da ses malfatg dals geniturs, d'autras persunas responsablas per l'educaziun u da terzas persunas; u
- f. igl è passà relativamain bler temp dapi il malfatg, il giuvenil è sa cumportà bain dapi lura e l'interess da la publicitat e dal donnegià vi da la persecuzion penala è minim.

² D'in chasti poi plinavant vegnir desisti, sch'il stadi ester, nua ch'il giuvenil ha sia dimora ordinaria, ha già instradà ina procedura u è sa declerà pront d'instradar ina tala pervia dal malfatg dal giuvenil.

³ ...25

²⁵ Aboli tras la cifra 1 da l'aggiunta da la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1573; BBl 2006 1085, 2008 3121).

Art. 22 Reprimanda

¹ L'autoritat giuditganta declera ch'il giuvenil saja culpaivel e pronunzia ina reprimanda, sche quai basta previsiblamax d'impedir ch'il giuvenil commettia ulteriurs malfatgs. La reprimanda consista d'ina dischapprovaziun formala dal malfatg.

² Supplementarmain po l'autoritat giuditganta imponer al giuvenil in temp d'emprova da 6 mais fin 2 onns e dar directivas en quest connex. Sch'il giuvenil commetta culpaivlamain in malfatg chastiabel durant il temp d'emprova u sch'el n'observa betg las directivas, po l'autoritat giuditganta desister d'ina reprimanda e pronunziar in auter chasti.

Art. 23 Prestazion persunala

¹ Il giuvenil po vegnir obligà da furnir ina prestazion persunala a favur d'instituziuns socialas, d'ovras d'interess public, da persunas basegnusas u dal donnegià, sche tals dattan lur consentiment. La prestazion sto correspunder a la vegliadetgna ed a las abilitads dal giuvenil. Ella na vegn betg indemnizada.

² Sco prestazion persunala po er vegnir ordinada ina participaziun a curs u ad occurrenzas sumegliantas.

³ La prestazion persunala dura maximalmain 10 dis. Per giuvenils che han commess in crim u in delict e che avevan cumplenì il 15avel onn da vegliadetgna il mument ch'els han commess il malfatg, po la prestazion persunala vegnir ordinada fin ad ina durada da 3 mais e vegnir colliada cun l'obligazion da sa trategnair en in tschert lieu.

⁴ Sche la prestazion na vegn betg furnida entaifer il termin fixà u sch'ella è manglusa, admonescha l'autoritat executiva il giuvenil fixond in ultim termin.

⁵ Sche l'admonizion n'ha nagin success e sch'il giuvenil n'ha betg cumpleni il 15avel onn da vegliadetgna il mument ch'el ha commess il malfatg, po el vegnir obligà da furnir la prestazion sut la surveglianza directa da l'autoritat executiva u d'ina persuna designada da tala.

⁶ Sche l'admonizion n'ha nagin success e sch'il giuvenil ha cumpleni il 15avel onn da vegliadetgna il mument ch'el ha commess il malfatg, transfurma l'autoritat giudiganta:

- a. ina prestazion da fin 10 dis en ina multa;
- b. ina prestazion da passa 10 dis en ina multa u en ina detenziun; la detenziun na dastga betg durar pli ditg che la prestazion transfurmoda.

Art. 24 Multa

¹ Il giuvenil che ha cumpleni il 15avel onn da vegliadetgna il mument ch'el ha commess il malfatg, po vegnir chastià cun ina multa. Quella importa maximalmain 2000 francs. Ella sto vegnir fixada resguardond las relaziuns persunalas dal giuvenil.

² L'autoritat executiva fixescha il termin da pajament; ella po conceder prolungazioni dal termin e pajaments en ratas.

³ Sin dumonda dal giuvenil po l'autoritat executiva transfurmar la multa dal tuttafatg u per part en ina prestazion persunala, nun che la multa saja veginida pronunziada empè d'ina prestazion persunala betg furnida.

⁴ Sche las relaziuns decisivas per fixar la multa èn daventadas mendas dapi la sentenza, senza ch'il giuvenil saja la culpa, po l'autoritat giuditganta reducir la multa.

⁵ Sch'il giuvenil na paja betg la multa entaifer il termin fixà, la transfurma l'autoritat giuditganta en ina detenziun da fin 30 dis. La transfurmaziun è exclusa, sch'il giuvenil è insolvent, senza ch'el saja sez la culpa.

Art. 25

Detenziun

a. Cuntegn e premissas

¹ Il giuvenil che ha commess in crim u in delict suenter ch'el ha cumplenì il 15avel onn da vegliadetgna, po veginir chastià cun ina detenziun dad 1 di fin 1 onn.

² Il giuvenil che ha cumplenì il 16avel onn da vegliadetgna il mument ch'el ha commess il malfatg, vegin chastià cun ina detenziun da fin 4 onns, sch'el:

- ha commess in crim, per il qual il dretg applitgabel per persunas creschidas prevesa in chasti da detenziun d'almain 3 onns;
- ha commess in malfatg tenor ils artitgels 122, 140 cifra 3 u 184 CP²⁶ ed ha agì cun particularmain paues scrupels, en spezial sch'il motiv dal giuvenil, l'intent dal malfatg u la maniera co ch'el l'ha commess, mussan ina mentalitàd spezialmain condemnabla.

Art. 26

b. Transfurmaziun en prestazion persunala

Sin dumonda dal giuvenil po l'autoritat giuditganta transfurmar ina detenziun da fin 3 mais en ina prestazion persunala da medema durada, nun che la detenziun saja veginida pronunziada empè da prestaziuns persunalas betg furnidas. La transfurmaziun po veginir ordinada immediatamain per l'entira durada da la detenziun u posteriuramain per il rest da tala.

Art. 27

c. Execuziun

¹ La detenziun da fin 1 onn po veginir exequida en furma da la mesa-praschunia (art. 77b CP²⁷). La detenziun da fin 1 mais po veginir exequida er a dis. En quest cas vegin dividì il chasti en pliras parts d'execuziun che han lieu ils dis da paus u da vacanzas dal giuvenil.²⁸

² La detenziun sto veginir exequida en ina instituziun per giuvenils, nua che mintga giuvenil survegn in sustegn educativ tenor sia persunalitat e vegin en spezial preparà per l'integrazion sociala suenter la relaschada.

²⁶ SR 311.0

²⁷ SR 311.0

²⁸ Versiun tenor cifra 2 da l'agiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (midada dal dretg da sancziuns), en vigur dapi il 1. da schan. 2018 (AS 2016 1249; BBI 2012 4721).

³ L'instituziun sto esser adattada per promover il svilup da la personalitat dal giuvenil. Sch'i n'è betg pussaivel dad ir a scola, da far in emprendissadi u dad ir a lavourar ordaifer l'instituziun, sto il giuvenil avair la pussaivladad en l'instituziun sezza da cumentzar, cuntinuar u terminar ina scolaziun u in'activitat da gudogn.

⁴ In tractament terapeutuc sto vegin garanti, sch'il giuvenil ha basegn d'in tal ed è er disponibel per in tal.

⁵ Sche la detenziun dura pli ditg che 1 mais, vegin il giuvenil accumpagnà d'ina persuna adattada ch'è independenta da l'instituziun e che gida il giuvenil a far valair ses interess.

⁶ L'execuziun da chasis po vegin surdada ad instituziuns privatas.²⁹

Art. 28   Relaschada cundiziunada or da la detenziun
a. Concessiun

¹ Sch'il giuvenil ha expià la mesadad, almain dentant 2 emnas da la detenziun, al po l'autoritat executiva relaschar cundiziunadamaín, nun ch'ins stoppia temair ch'el commettia ulteriurs crims u delicts.

² L'autoritat executiva examinescha d'uffizi, sch'il giuvenil po vegin relaschà cundiziunadamaín. Per quest intent dumonda ella mintgamai in rapport da la direcziun da l'instituziun sco er da la persuna che accumpogna il giuvenil. Il giuvenil sto vegin tadlà, sche l'autoritat executiva ha l'intenziun da refusar la relaschada cundiziunada.

³ Sche la detenziun è veginida pronunziada tenor l'artitgel 25 alinea 2, decida l'autoritat executiva suenter avair tadlà ina cumissiun tenor l'artitgel 62d alinea 2 CP³⁰.

⁴ Sche la relaschada cundiziunada vegin refusada, sto l'autoritat cumpetenta examinar danovamain almain mintga mez onn, sche tala po vegin concedida.

Art. 29   b. Temp d'emprova

¹ Al giuvenil relaschà cundiziunadamaín impona l'autoritat executiva in temp d'emprova d'ina durada che correspunda al chasti restant, almain dentant 6 mais e maximamain 2 onns.

² Al giuvenil relaschà cundiziunadamaín po l'autoritat executiva dar directivas. Quellas concernan en spezial la participaziun ad occurrentzas dal temp liber, la reparaziun dal donn, la frequentaziun da locals, il manar in vehichel a motor u l'abstinenza da substanzas che restrenschian il giudizi.

³ L'autoritat executiva designeschà ina persuna adattada che accumpogna il giuvenil durant il temp d'emprova e che rapporta ad ella.

²⁹ Integrà tras la cifra 1 da l'aggiunta da la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dapi il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1573; BBl 2006 1085, 2008 3121).

³⁰ SR 311.0

Art. 30 c. Success dal temp d'empresa

Sch'il giuvenil ch'è vegni relaschè cundiziunadaman sa cumprova fin a la fin dal temp d'empresa, è el relaschè definitivamain.

Art. 31 d. Nunsucces dal temp d'empresa

¹ Sch'il giuvenil ch'è vegni relaschè cundiziunadaman commetta durant il temp d'empresa in crim u in delict u sch'el n'observa betg las directivas malgrà in'admonizun formal e sch'ins sto perquai far quint ch'el commettia ulteriurs malfatgs, dispona l'autoritat che giuditgescha il nov malfatg u, en cas d'ina cuntravenzion cunter las directivas, l'autoritat executiva che l'entir chasti u il chasti restant vegnia exequi (rempresa da l'execuzion). L'execuzion parziala po vegni concedida mo ina giada.

² Sche las premissas per ina detenziun nuncundiziunada èn ademplidas sin basa dal nov malfatg e sche quella coincida cun in chasti restant ch'è daventà exequibel per via da la revocaziun, reunescha l'autoritat giuditganta ils dus chastis ad in chasti total en il senn da l'artigel 34. Per quest chasti èn puspè applitgablas las reglas da la relaschada cundiziunada.

³ Sch'ins po, malgrà il nunsucces dal temp d'empresa, far quint ch'il giuvenil na commettia pli nagins ulteriurs malfatgs, desista l'autoritat giuditganta u, en cas d'ina cuntravenzion cunter las directivas, l'autoritat executiva da reprender l'execuzion. Ella po admonir il giuvenil e prolongar il temp d'empresa per maximalmain 1 onn. Sche la prolongazion vegni ordinada pir suenter ch'il temp d'empresa è scadi, cumenza ella il di da l'ordinaziun.

⁴ La remresa da l'execuzion na dastga betg pli vegni ordinada, sch'i èn passads 2 onns dapi ch'il temp d'empresa è scadi.

⁵ Sch'il CP³¹ è applitgabel per giuditgar il nov malfatg, applitgescha l'autoritat giuditganta l'artigel 89 CP areguard la revocaziun.

Art. 32 Coincidenza da mesiras da protecziun e da la detenziun

¹ Il plazzament preceda a l'execuzion d'ina detenziun pronunziada a medem temp u d'ina detenziun exequibla pervia d'ina revocaziun u pervia d'ina remresa da l'execuzion.

² Sch'il plazzament vegni aboli, perquai ch'el ha cuntanschì sia finamira, na vegni la detenziun betg pli exequida.

³ Sch'il plazzament vegni abolì per in auter motiv, decida l'autoritat giuditganta, sche e quant enavant che la detenziun sto anc vegni exequida. En quest cas vegni messa a quint la restricziun da la libertad ch'è colliada cun il plazzament.

⁴ L'autoritat giuditganta po suspender l'execuzion d'ina detenziun pronunziada a medem temp u d'ina detenziun exequibla pervia d'ina revocaziun u d'ina remresa da l'execuzion a favur d'in tractament ambulant, d'ina assistenza persunala u d'ina sur-

veglianza. En cas che questas mesiras da protecziun veggan abolidas, valan ils alineas 2 e 3 tenor il senn.

Art. 33 Colliaziun da chastis

La prestaziun persunala tenor l'artitgel 23 alinea 2 e la detenziun pon veggir collidas cun ina multa.

Art. 34 Chasti total

¹ Sche l'autoritat giuditganta sto giuditgar a medem temp plirs malfatgs dal giuvenil, po ella ubain colliar ils chasti tenor l'artitgel 33 u, sche las premissas per plirs chasti da medem gener èn ademplidas, reunir ils chasti ad in chasti total cun augmentar adequatamain il chasti dal malfatg il pli grev.

² Fixond il chasti total na dastgan ils singuls malfatgs betg quintar dapli che sch'els fissan vegnids giuditgads mintgin per sasez. Il chasti total na dastga betg surpassar il maximum legal d'in gener da chasti.

³ Ils alineas 1 e 2 valan er, sch'il giuvenil ha commess ils malfatgs per part avant e per part suenter la limita da vegliadetgna ch'è decisiva per pronunziar ina prestaziun persunala da fin 3 mais (art. 23 al. 3), ina multa (art. 24 al. 1) u ina detenziun (art. 25 al. 1 e 2).

Art. 35 Execuziun cundiziunada da chasti

¹ L'autoritat giuditganta suspenda dal tuttafatg u per part l'execuziun d'ina multa, d'ina prestaziun persunala u d'ina detenziun da maximalmain 30 mais, sch'in chasti nuncundiziunà na para betg dad esser necessari per impedir ch'il giuvenil commettia ulteriurs crims u delicts.

² Ils artitgels 29–31 valan tenor il senn per chasti suspendids. Sch'ina detenziun vegg suspendida mo per part, n'èn ils artitgels 28–31 betg applitgabels per la part equibyla.

4. chapitel Surannaziun

Art. 36 Surannaziun da la persecuziun penală

¹ La persecuziun penală surannescha en:

- a. 5 onns, sch'il dretg applitgabel per persunas creschidas prevesa in chasti da detenziun da passa 3 onns per il malfatg;
- b. 3 onns, sch'il dretg applitgabel per persunas creschidas prevesa in chasti da detenziun da fin 3 onns per il malfatg;
- c. 1 onn, sch'il dretg applitgabel per persunas creschidas prevesa in auter chasti per il malfatg.

² En cas da malfatgs tenor ils artitgels 111–113, 122, 189–191, 195 e 196 CP³² che sa drizzan cunter in uffant sut 16 onns, dura la surannazion da la persecuziun penala en mintga cas almain fin che la victima ha cumplenì il 25avel onn da vita. Quai vala er, sche tals malfatgs èn vegnids commess avant l'entrada en vigur da questa lescha e sche la persecuziun penala n'è betg anc surannada quel mument.

Art. 37 Surannazion da l'execuziun

¹ Ils chastiis suranneschan en:

- a. 4 onns, sch'igl è vegnida pronunziada ina detenziun da passa 6 mais;
- b. 2 onns, sch'igl è vegni pronunzià in auter chasti.

² L'execuziun da mintga chastiis pronunzià tenor questa lescha finescha il pli tard, cur ch'il giuvenil sentenzià ha cumplenì il 25avel onn da vegliadetgna.

5. chapitel ...

Art. 38–43³³

6. chapitel Disposiziuns finalas

1. secziun Midada dal dretg vertent

Art. 44

...³⁴

2. secziun Disposiziuns transitoricas

Art. 45 Uffants en la vegliadetgna tranter 7 e 10 onns

¹ Mesiras d'educaziun, tractaments spezialis e chastiis disciplinars, ch'èn vegnids ordinads tenor ils vegls artitgels 84, 85 u 87 CP³⁵ envers uffants che n'avevan betg anc cumplenì il 10avel onn da vegliadetgna il mument ch'els han commess il malfatg, ma che n'èn betg vegnids exequids u vegnids exequids mo per part, na vegnan betg pli exequids suenter l'entrada en vigur da questa lescha.

³² SR 311.0. Ussa: tenor ils art. 111–113, 122, 182, 189–191 e 195.

³³ Aboli tras la cifra 1 da l'aggiunta da la Procedura penal per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dipli il 1. da schan. 2011 (AS 2010 1573; BBl 2006 1085, 2008 3121).

³⁴ Las midadas pon vegnir consultadas en la AS 2006 3545.

³⁵ AS 1971 777

² Sch'i dat indizis che l'uffant dovrà agid spezial, infurmescha l'autoritat executiva l'autoritat tutelara³⁶ u il post spezialisà per l'agid a la giuventetgna designà tenor il dretg chantunal.

Art. 46 Execuziun da la detenziun

¹ Per giuvenils ch'eran vegnids sentenziads ad ina detenziun tenor il vegl artitgel 95 cifra 1 alinea 1 CP³⁷ èn applitgablas las suandantas disposiziuns da questa lescha:

- a. l'artitgel 26 davart l'execuziun da la detenziun en furma d'ina prestaziun persunala;
- b. l'artitgel 27 alinea 1 davart l'execuziun da la detenziun en furma da l'execuziun a dis u da la mesa-praschunia;
- c. l'artitgel 27 alinea 5 davart la designaziun d'ina persuna accumpagnanta;
- d. ils artitgels 28–31 davart la relaschada cundiziunada.

² Fin ch'ils chantuns han creà las instituziuns necessarias per exequir la detenziun tenor l'artitgel 27 da questa lescha (art. 48), resta applitgabel il vegl artitgel 95 cifra 3 alinea 1 CP³⁸. La detenziun sto vegnir exequida uschenavant sco pussaivel tenor l'artitgel 27 alineas 2–4 da questa lescha.

Art. 47 Ordinaziun ed execuziun da mesiras da protecziun

¹ Las disposiziuns davart las mesiras da protecziun (art. 10 e 12–20) èn applitgablas er, sch'in malfatg è vegni commess u giuditgà avant l'entrada en vigur da questa lescha. Mesiras da protecziun ch'en vegnidas ordinadas pervia da malfatgs ch'il giuvenil ha commess avant la cumplenida da ses 15avel onn da vegliadetgna ed avant l'entrada en vigur da questa lescha fineschan il pli tard, cur ch'il giuvenil ha cumplenì il 20avel onn da vegliadetgna.

² Tractaments spezials en il senn dals vegls artitgels 85 e 92 CP³⁹ vegnan cuntinuads sco tractaments ambulants (art. 14) u sco plazzamenti (art. 15). Sche las premissas per questas mesiras da protecziun n'en betg ademplidas, infurmescha l'autoritat executiva l'autoritat civila chantunala cumpetenta.

Art. 48 Instituziuns per l'execuziun dal plazzament e da la detenziun

Fin il pli tard 10 onns suenter l'entrada en vigur da questa lescha creeschans ills chantuns las instituziuns necessarias per exequir il plazzament (art. 15) e la detenziun (art. 27).

³⁶ Dapi l'entrada en vigur da la LF dals 19 da dec. 2008 (protecziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants; AS 2011 725) il 1. da schan. 2013: autoritat per la protecziun d'uffants.

³⁷ AS 1971 777

³⁸ AS 1971 777

³⁹ AS 1971 777

2a. secziun⁴⁰**Disposizion transitorica tar la midada dals 19 da zercladur 2015****Art. 48a**

Per juuenilis, envers ils quals è vegnida ordinada ina mesira avant l'entrada en vigur da la midada dals 19 da zercladur 2015, vegn applitgà l'artitgel 19 alinea 2 en la versiun dals 19 da zercladur 2015.

3. secziun Referendum ed entrada en vigur**Art. 49**

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Ella entra en vigur a medem temp sco las midadas dals 13 da december 2002⁴¹ dal Cudesch penal e sco las midadas dals 21 da mars 2003⁴² da la Lescha penala militara.

³ Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Data da l'entrada en vigur: 1. da schaner 2007⁴³

⁴⁰ Integrà tras la cifra 2 da l'agiunta da la LF dals 19 da zer. 2015 (midadas dal dretg da sancziuns), en vigur dapi il 1. da fan. 2016 (AS 2016 1249; BBl 2012 4721).

⁴¹ AS 2006 3459

⁴² AS 2006 3389

⁴³ COCF dals 5 da fan. 2006.